

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı* tarafından Anayasanın 98 ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat Eren

Diyarbakır Milletvekili

Diyarbakır'ın Kulp ilçesi, son yıllarda Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO) tarafından başlatılan petrol arama faaliyetlerinin neden olduğu doğa talanı ile karşı karşıyadır. İlçede petrol sondajı yapılacak sahalara ulaşım için binlerce ağacın kesildiği, tarım arazileri ve ormanlık alanların tahrip edildiği belirtilmektedir. Bu durum, başta Temiran (Demirli) Köyü olmak üzere, bölgedeki köylülerin yoğun tepkisine neden olmuştur. Köylüler, bu projeler kapsamında yalnızca doğalarının değil, yaşam kaynaklarının ve kültürel miraslarının da yok edildiğini ifade etmektedirler.

Diyarbakır'da bulunan demokratik kitle örgütleri ve sivil toplum kurumlarının yaptığı incelemelerde, son beş yılda Diyarbakır'da 200'den fazla petrol arama ve çıkarma faaliyetinin gerçekleştiği, bu faaliyetlerin kentin tarım arazileri, mera ve ormanlık alanları üzerinde yürütüldüğü tespit edilmiştir. Bu süreçte, tarımsal alan kaybının 35 bin hektara ulaştığı ifade edilmektedir. Kulp ilçesinde yapılacak petrol sondajı için yeni yolların inşa edilmesi adına yüzlerce ağacın kesilmesi, bölgede yaşayan halkın geçim kaynakları üzerinde de ciddi bir tehdit oluşturmaktadır.

Temiran Köyü halkı, petrol arama çalışmaları sonucunda bölgenin doğasının ve tarım arazilerinin geri dönülmez bir şekilde zarar göreceğini belirtilmektedir. Köy sakinleri, 1994 yılında köylerinin yakılması sonucu göç etmek zorunda kaldıklarını, yıllar sonra geri döndüklerinde ise eko kırım tehdidi ile yeniden karşı karşıya kaldıklarını ifade etmektedirler. Köylüler, ağaç kesimlerinin Tarım ve Orman Bakanlığı'nın izni ile yapıldığını söyleyen şirket yetkililerine karşı hukuki bir mücadele başlatma kararı almışlardır.

Bu gelişmeler, yalnızca çevresel bir yıkımı değil, aynı zamanda bölgedeki köylülerin yaşam alanlarına ve geçim kaynaklarına yönelik ciddi bir tehdit oluşturmaktadır. Doğal çevrenin korunması, yaşam alanlarının sürdürülebilirliğinin sağlanması ve bölge halkının haklarının gözetilmesi büyük bir önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1. Diyarbakır'ın Kulp ilçesinde gerçekleştirilen petrol arama faaliyetleri kapsamında binlerce ağacın kesilmesine yönelik Bakanlığınızın bir denetimi olmuş mudur? Bu kesimler hukuka uygun mudur? Faaliyetin olduğu alanda kaç ağaç kesilmiştir? Kaç ağacın daha kesilmesi planlanmaktadır?
2. Son beş yılda Diyarbakır'da gerçekleşen 200'den fazla petrol arama ve çıkarma faaliyeti nedeniyle tarımsal alan kaybının 35 bin hektara ulaştığı belirtilmektedir. Bu kayıpların tespitine yönelik Bakanlığınızın çalışmaları nelerdir?
3. Ağaç kesimlerinin Tarım ve Orman Bakanlığı'nın izni ile yapıldığı ifade edilmektedir. Bu iznin verilme gerekçesi nedir? Bu konuda bölgede bir çevresel etki değerlendirme raporu hazırlanmış mıdır?
4. Diyarbakır'da son 5 yıl içerisinde petrol arama çalışmaları nedeniyle kaç ağaç kesilmiştir? Kaç hektar tarım arazisi yok olmuştur?
5. Bakanlığınız, bölge halkının taleplerini dikkate alarak projeyi durdurmayı veya alternatif çözümler üretmeyi planlamakta mıdır?
6. Petrol arama faaliyetlerinin bölgedeki ekosistem, tarım, hayvancılık ve ormanlık alanlar üzerindeki uzun vadeli etkilerine yönelik bir çalışma yapılmış mıdır? Yapıldıysa bu çalışmaların sonuçları nelerdir?
7. Bölgedeki petrol arama ve sondaj faaliyetleri sırasında kullanılacak kimyasal maddelerin, yeraltı su kaynaklarına ve tarım arazilerine olası zararları konusunda bir inceleme yapılmış mıdır? Bu konuda halkın bilgilendirilmesi sağlanmış mıdır?
8. Sismik arama ve sondaj faaliyetleri sırasında bölgedeki doğal yaşamın (fauna ve flora) korunması için alınan tedbirler nelerdir?
9. Bölge halkı ile projeler öncesinde bir bilgilendirme veya halkın katılımını sağlama toplantısı yapılmış mıdır? Eğer yapılmadıysa, Bakanlığınızın bu projelere ilişkin halkı bilgilendirme ve onların onayını alma konusundaki yaklaşımı nedir?
10. 1990'lı yıllarda güvenlik gerekçesiyle boşaltılan köylerin yeniden iskân edilmesinin teşvik edilmesi gerekirken, bu tür ekolojik yıkım projeleri ile halkın yeniden köylerinden göç etmeye zorlanması Bakanlığınızca nasıl değerlendirilmekte ve önlenmektedir?